

CPVO • OCVV

Community Plant Variety Office
Office Communautaire des Variétés Végétales

EUIPO
EURÓPAI UNIÓ SZELLEMI
TULAJDONI HIVATALA

www.euiipo.europa.eu

A KÖZÖSSÉGI NÖVÉNYFAJTA-OLTALMI RENDSZER HATÁSA AZ EU GAZDASÁGÁRA ÉS A KÖRNYEZETRE

Összefoglalás

Összefoglalás

Az Európai Unió (EU) közösségi növényfajta-oltalmi (CPVR) rendszere, amelyet a Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO) kezel, biztosítja a növényfajta-oltalom egységes védelmét az EU-ban.

Ez a tanulmány számszerűsíti a közösségi növényfajta-oltalmi rendszer gazdasági hatását az Európai Unióban. Bár a tanulmány hasonló az EUIPO-nak a többi szellemi tulajdon-jog gazdasági hatásáról szóló tanulmányaihoz¹, a mezőgazdaság és a kertészet olyan sajátos szempontjait veszi figyelembe, mint például a növényfajta-oltalmi rendszer hozzájárulása az uniós mezőgazdasági gazdálkodók és termelők globális versenyképességéhez.

A tanulmány azt is vizsgálja, hogy a közösségi növényfajta-oltalmi rendszer milyen lehetőségeket rejt magában az Európai Bizottság zöld megállapodása célkitűzéseinek elérésében, különösen az alábbi területeken:

- klímasemleges Európa;
- ökoszisztémák és biológiai sokféleség, környezetvédelem és a biológiai sokféleség pusztulásának megállításához nyújtott segítség;
- „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia, a fenntartható, biztonságos, tápláló és jó minőségű élelmiszerek előállításának biztosítása a teljes értéklánc mentén, mindeközben a vetőmagbiztonság révén az élelmiszerbiztonság garantálása;
- kutatás-fejlesztés és innováció.

Az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak (SDGs) eléréséhez való potenciális hozzájárulást is figyelembe vesszük.

A tanulmány megállapítja, hogy a közösségi növényfajta-oltalmi rendszer 1995 óta hozzájárult a termelés növekedéséhez az EU mezőgazdaságában, annak ellenére, hogy az inputanyagok felhasználása ebben az időszakban a szántóföldi növények esetében évente 0,5%-kal, a kertészet (gyümölcs és zöldség) és a dísznövények esetében pedig évente 1%-kal csökkent. Míg ennek a fejlődésnek egy része általában a növénynemesítésnek köszönhető, a

---

¹ Lásd: a Megfigyelőközpont szellemi tulajdon-jogi hozzájárulásról szóló [tanulmányai](#).

tanulmányban kiszámítják, hogy milyen arányban tulajdonítható a közösségi növényfajta-oltalomnak. A termeléssel kapcsolatos központi megállapítás az, hogy a közösségi növényfajta-oltalmi rendszer nélkül 2020-ban az EU-ban a szántóföldi növények termelése 6,4%-kal, a gyümölcsstermesztés 2,6%-kal, a zöldségtermesztés 4,7%-kal, a dísznövények termelése pedig 15,1%-kal lenne alacsonyabb. Másképpen fogalmazva, a közösségi növényfajta-oltalom által támogatott növényfajta-innovációk révén előállt többletermelés elegendő ahhoz, hogy (szántóföldi növényekkel) világszerte további 57 millió embert élelmezzenek, gyümölcsökkel 38 milliót, zöldségekkel pedig 28 milliót.

Makrogazdasági szempontból a közösségi növényfajta-oltalom által védett növényeknek tulajdonítható többletermelés nélkül az EU kereskedelmi pozíciója romlana a világ többi részéhez képest (egyres növények esetében az EU nettó exportórból nettó importórré válhatna), és az uniós fogyasztóknak magasabb élelmiszerárakkal kellene szembenéznük. A közösségi növényfajta-oltalom által védett növények révén előállított további hozzáadott érték (azaz a GDP-hez való hozzájárulás) 13 milliárd eurót tesz ki (7,1 milliárd euró a szántóföldi növények esetében, 1,1 milliárd euró a gyümölcsök esetében, 2,2 milliárd euró a zöldségek esetében és 2,5 milliárd euró a dísznövények esetében). Ezen túlmenően az ilyen növények többletermelése magasabb foglalkoztatottságot eredményez az EU mezőgazdaságában. A szántóföldi növénytermesztési ágazatban 25 000, a kertészeti ágazatban 19 500, a dísznövényágazatban pedig 45 000 további munkavállalót foglalkoztatnak, ami összesen közel 90 000 közvetlen munkahelyet jelent. A közvetett hatásokat figyelembe véve, azaz az upstream és a downstream ágazatokban (például a mezőgazdasági beszállítói vagy élelmiszer-feldolgozó szektorokban) jelentkező foglalkoztatási többlet akár 800 000 munkahelyet is jelenthet.

A közösségi növényfajta-oltalmi rendszer nemcsak a foglalkoztatáshoz járul hozzá, hanem a létrehozott munkahelyek jobban is fizetnek, mintha nem lenne ilyen rendszer. Konkrétan, a szántóföldi növények ágazatában a dolgozók bére 12,6%-kal, a kertészeti ágazatban pedig 11%-kal magasabb, mint a rendszer nélkül.

A közösségi növényfajta-oltalmi rendszer által támogatott innovációkból tehát a gazdálkodók/termelők EU-szerte profitálnak. Az ezeket az innovációkat eredményező kutatás-fejlesztést végző nemesítők szintén munkahelyeket és gazdasági tevékenységet teremtenek. Becslések szerint a közösségi növényfajta-oltalmak bejegyzésével innovációikat védő vállalatok több mint 70 000 munkavállalót foglalkoztatnak, és több mint 35 milliárd euró forgalmat bonyolítanak. Bár ez a gazdasági részesedés az EU egészének léptékében

szerény, egyes tagállamokban és azokon belüli régiókban, például a hollandiai Delft en Westland régióban jelentős.

A közösségi növényfajta-oltalmak révén innovációikat védő vállalatok közül sokan kis- és középvállalkozások (kkv-k). Ezek a kisvállalkozások (beleértve a közösségi növényfajta-oltalmakkal rendelkező természetes személyeket is) teszik ki a közösségi növényfajta-oltalom bejelentőinek több mint 90%-át, és a jelenleg létező közösségi növényfajta-oltalmak 60%-át.

A közösségi növényfajta-oltalmi rendszer nemcsak gazdaságilag járul hozzá az EU gazdaságához, hanem az EU környezetvédelmi célkitűzéseinek teljesítését is segíti. A mezőgazdaságból és kertészetből származó üvegházhatású gázok (GHG) éves kibocsátása évente 62 millió tonnával csökken. Ez megfelel Magyarország, Írország vagy Portugália teljes üvegházhatásúgáz-kibocsátásának. Ezenkívül a mezőgazdaság és a kertészet vízfelhasználása több mint 14 milliárd m³-rel csökken, ami a Bodeni-tó térfogatának 1/3-ával egyenértékű vízmennyiség.

Végül a közösségi növényfajta-oltalmi rendszer a mezőgazdaság és a kertészet környezeti hatásainak és erőforrás-felhasználásának csökkentésével, a mezőgazdasági üzemek jövedelmének növelésével és a fogyasztói árak alacsonyan tartásával hozzájárul az ENSZ fenntartható fejlődési céljainak eléréséhez is.